

Ukraine

*Ungarske efterkommere i
Transkarpatien*

Nærværende notat skal ikke anses som udtømmende og skal læses i sammenhæng med andet tilgængeligt COI-materiale om emnet.

Notatet indeholder ikke anbefalinger til praksis, og indholdet kan ikke ses som et udtryk for Udlændingestyrelsens holdning.

Endvidere konkluderer notatet ikke på, hvilken afgørelse, der skal træffes. Terminologi anvendt i notatet bør ikke ses som et udtryk for et bestemt juridisk standpunkt.

© 2023 Udlændingestyrelsen

Udlændingestyrelsen
Farimagsvej 51A
4700 Næstved
Danmark

Tlf.: 35 36 66 00
us.dk

Oktober 2023

Alle rettigheder tilhører Udlændingestyrelsen.
Udgivelsen kan frit hentes på us.dk
Udlændingestyrelsens udgivelser kan frit citeres med tydelig kildegengivelse.

Sammenfatning

Transkarpatrien i det vestlige Ukraine er hjemsted for et ungarsktalende mindretal på mellem 80.000 - 150.000 personer. Den ungarsktalende gruppe i Transkarpatrien består af transkarpatiske ungarere og transkarpatiske romaer, og i nogle områder af Transkarpatrien tales der næsten udelukkende ungarsk.

I 2011 blev den ungarske statsborgerskabslovgivning ændret, således at personer med ungarske rødder bosat uden for Ungarn kunne opnå ungarsk statsborgerskab ved at fremlægge dokumentation for det ungarske ophav, eksempelvis gennem fødsels- eller vielsesattester.

Siden ændringen af statsborgerskabslovgivningen i 2011 har mange benyttet sig af muligheden for at opnå ungarsk statsborgerskab i Transkarpatrien. I 2015 oplyste de ungarske myndigheder, at godt 88.000 ungarske statsborgere boede i Transkarpatrien. Dog vurderer kilder, at de transkarpatiske romaer har haft vanskeligere ved at opnå ungarsk statsborgerskab end den øvrige ungarsktalende befolkning i Transkarpatrien. Dette skyldes dels begrænset adgang til de rette dokumenter, og dels at mange fra denne befolkningsgruppe er dårligt uddannede og ofte er analfabeter. Disse udfordringer til trods vurderede en kilde, at godt halvdelen af de transkarpatiske romaer, der siden februar 2022 har krydset grænsen mellem Ukraine og Ungarn, havde ungarsk statsborgerskab.

Ved ansøgning om ungarsk statsborgerskab vedlægges en ansøgning om udstedelse af ungarske ID-dokumenter. Ved denne ansøgning kan ansøgeren vælge, om pågældende vil have sit ukrainske navn oversat til den ungarske version af samme navn.

Ungarske statsborgere, der er flygtet fra den russiske invasion af Ukraine, er blevet tildelt adgang til samme ydelser som ukrainske statsborgere i Ungarn. Ukrainske statsborgere er i Ungarn blevet meddelt midlertidig beskyttelse. Denne midlertidige beskyttelse er blevet forlænget af to omgange og løber for indenværende til 4. marts 2025. På de fleste midlertidige beskyttelseskort udstedt i Ungarn er udløbsdatoen angivet til 4. marts 2023. Disse kort er fortsat gyldige.

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	1
Introduktion	3
1. Historisk og geografisk beskrivelse af Transkarpatien	4
1.1. Det ungarske mindretal i Transkarpatien.....	5
1.2. Sprogbrug i Transkarpatien	6
1.2.1. Undervisning på ungarsk i Ukraine	7
2. Transkarpateres adgang til ungarsk statsborgerskab	8
2.1 Transkarpatiske romaers adgang til ungarsk statsborgerskab	9
3. Adgang til ID-dokumenter	10
3.1. Ungarske ID-dokumenter	10
3.2. Temporary Protection kort.....	11
4. Forhold ved den ungarsk-ukrainske grænse	12
5. Ungarns statsborgerskabslovgivning af 2011	14
5.1. Ungarsk statsborgerskab gennem en forælder.....	14
5.2. Ungarsk statsborgerskab gennem etnisk oprindelse	14
5.3. Ungarsk statsborgerskab gennem ægteskab	14
9.1. Dobbelt statsborgerskab i Ungarn.....	15
9.2. Frafald af ungarsk statsborgerskab	15
9.3. Procedurer for frafald af ungarsk statsborgerskab	16
10. Litteraturliste	18
11. Bilag 1 – Terms of Reference (ToR)	20
12. Bilag 2 - Mødenoter	21
7.1. Meeting with the Hungarian Helsinki Committee (HHC).....	21
12.1. IOM Hungary	25
12.2. Menedék Association	28

Introduktion

Dette notat har til formål at tilvejebringe opdaterede baggrundsoplysninger til brug i sagsbehandling vedrørende ungarske efterkommere, der er bosiddende i den vestlige ukrainske region Zakarpatska Oblast, også kaldet Transkarpatien.

Notatet er udarbejdet i overensstemmelse med European Union Agency for Asylum (EUAA)'s retningslinjer fra deres rapport COI Report Methodology.¹

Notatet er baseret på åbne, skriftlige kilder heriblandt en russisksproget kilde. Der er gjort brug af internationale og lokale nyhedsmedier, samt mundtlige interviews med 3 udvalgte kilder. Alle 3 interviews blev afholdt over Skype og gennemført på engelsk.

Kilderne blev orienteret om formålet med interviewet og informeret om, at deres udtalelser ville blive inkluderet i et offentligt tilgængeligt notat. Interviewnoterne blev sendt til kilderne til godkendelse med mulighed for at ændre, kommentere og rette deres udtalelser.

Kilderne blev spurgt om, hvordan de helst ville refereres i notatet. Alle kilder refereres i notatet efter deres egne ønsker.

I notatet er der lagt vægt på at præsentere kildernes synspunkter så præcist og transparent som muligt. Udtalelser fra de interviewede kilder er tilgængelige i bilag 2. Af hensyn til læsevenlighed, transparens og nøjagtighed har interviewnoterne i bilag 2 fået fortløbende numre, som anvendes i notatet, når der henvises til interviewnoter i fodnoterne.

Notatet er udarbejdet på baggrund af et kommissorium også kaldet Terms of Reference (ToR) (se bilag 1), der afspejler behovet for opdateret COI-viden om ungarske efterkommere i Transkarpatien. Kommissoriet er udarbejdet med bidrag fra asylkontorerne. Det er inden for det givne kildemateriale og notatformat ikke muligt at afdække alle facetter af forholdene i Transkarpatien, og notatet bør derfor ikke ses som udtømmende.

Dette notat indeholder ikke anbefalinger om policy og kan derfor ikke tages til indtægt for et bestemt syn på, hvad praksis skal være. Terminologi anvendt i notatet bør ikke ses som et udtryk for et bestemt juridisk standpunkt.

Dette notat blev færdiggjort den 13. oktober 2023.

¹ EUAA, *Country of Origin Information (COI) Report Methodology*, februar 2023, [url](#)

Kort over Transkarpatien²

² Hungary Today, *A New Hungarian Community Centre Has Been Opened In Transcarpathia*, 13. februar 2017, [url](#)

1. Historisk og geografisk beskrivelse af Transkarpatien

Næsten hele det ungarske mindretal, der bor i Ukraine, er bosiddende i den vestlige region Transkarpatien. På ukrainsk hedder denne region Zakarpattia (*Zakarpatska oblast*). Transkarpatien hørte tidligere til Ungarn, men landet måtte afstå området til Tjekkoslaviet i kølvandet på nederlaget i første verdenskrig.³ Efter anden verdenskrig blev Transkarpatien indlemmet i den ukrainske sovjetrepublik, og i 1991 blev Transkarpatien en del af det selvstændige Ukraine.⁴ I de første årtier efter Sovjetunionens fald beskrives forholdet mellem Ukraine og Ungarn som problemfrit, og i 2020 havde Ungarn ydet mere end €250 mio. (svarende til ca. 1,8 mia. DKK) for at støtte lokale ungarere og Transkarpatien som helhed.⁵ Transkarpatien har dog stået over for økonomisk tilbagegang, hvilket også har bidraget til, at en stigende del af regionens etniske ungarske minoritetsbefolkning har valgt at emigrere.⁶

Transkarpatiens 460 kilometer lange grænse til EU benyttes af især mænd fra hele Ukraine, der forsøger at flygte ud af landet ulovligt. De flygter fra konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine, såvel som for at undgå indkaldelse til det ukrainske militær.⁷

1.1. Det ungarske mindretal i Transkarpatien

Ifølge den seneste ukrainske folketælling var der i 2001 151.500 ungarere i Transkarpatien, hvilket dengang udgjorde 12 % af den samlede befolkning i regionen.⁸ I 2017 anslog en undersøgelse, at antallet var faldet til 131.000. I 2023 skønnes antallet at være faldet helt ned til 75.000-85.000. I årevis har det været relativt ukompliceret for transkarpatiske ungarere at emigrere fra Ukraine til EU, idet ungarske mindretal uden for Ungarn har forholdsvis let adgang til ungarsk statsborgerskab.⁹ For mere information herom, se [Transkarpateres adgang til ungarsk statsborgerskab](#).

I 2015 meddelte Hungarian Central Statistical Office, at der boede 88.339 personer med ungarsk statsborgerskab i Ukraine.¹⁰ Den ukrainske forfatning tillader ikke dobbelt statsborgerskab for ukrainske statsborgere, men ifølge Open Democracy valgte den ukrainske regering i perioden 2011-2018 at vende det blinde øje til udstedelsen af ungarske pas i Transkarpatien. I løbet af

³ Encyclopedia Britannica, *Subcarpathian Ruthenia historical region, Eastern Europe*, u.å., [url](#);
Encyclopedia Britannica, *Transcarpathia in Czechoslovakia*, u.å., [url](#); Open Democracy, *How Hungary and Ukraine fell out over a passport scandal*, 11. oktober 2018, [url](#)

⁴ Encyclopedia Britannica, *Transcarpathia in Czechoslovakia*, u.å., [url](#)

⁵ The Economist, *Ethnic Hungarians have been having a tricky time in Ukraine*, 16. marts 2023, [url](#)

⁶ Open Democracy, *How war has hit Zakarpattia, hundreds of miles from Ukraine's front lines*, 4. maj 2023, [url](#)

⁷ Open Democracy, *How war has hit Zakarpattia, hundreds of miles from Ukraine's front lines*, 4. maj 2023, [url](#)

⁸ Open Democracy, *How Hungary and Ukraine fell out over a passport scandal*, 11. oktober 2018, [url](#)

⁹ The Economist, *Ethnic Hungarians have been having a tricky time in Ukraine*, 16. marts 2023, [url](#)

¹⁰ AIDA & HHC, *Temporary Protection Hungary*, april 2023, [url](#), s. 5

efteråret 2018 blev det imidlertid offentligt kendt, at det ungarske konsulat i den transkarpatiske by Berehove udstedte ungarske statsborgerskaber og instruerede de nyudnævnte ungare i at gemme disse oplysninger for de ukrainske myndigheder. Dette udløste en diplomatisk strid mellem de to nationer, og samme efterår udviste Ukraine den ungarske konsul på konsulatet i Berehove. Ungarn svarede igen ved at udvise en ukrainsk diplomat af samme rang fra Ungarn.¹¹

Selvom et højt antal etniske ungare kan være flygtet fra Ukraine efter den russiske invasion, er omkring 300 transkarpater-ungare ved fronten og kæmper sammen med de ukrainske styrker.¹²

1.2. Sprogbrug i Transkarpatien

Ifølge folketællingen i 2001 havde 12,7 % af befolkningen i Transkarpatien ungarsk som førstesprog, hvilket dengang svarede til 159.882 personer. Det ungarske sprog er dog mest udbredt i Transkarpatien, da ungarsk kun bliver talt af 0,33 % af hele den ukrainske befolkning i Ukraine, hvilket i 2001 svarede til 162.992 personer. Det ungarske sprog er derved det 5. mest talte sprog i Ukraine overgået af: ukrainsk (67%), russisk (30%), rumænsk (0,7%) og krimtatarsk (0,5%).¹³

De interviewede kilder vurderede, at det var muligt at bo i Transkarpatien og udelukkende tale ungarsk.¹⁴ Mange af landdistrikterne tæt på den ungarske grænse består næsten udelukkende af ungarsktalende.¹⁵

IOM fortalte, at der findes nogle landsbyer og byer på tværs af Transkarpatien, hvor lokalsamfundene næsten udelukkende taler ungarsk. Dog mente IOM, at det vil være svært at klare sig i Transkarpatien uden kendskab til ukrainsk overhovedet, da ukrainsk er det sprog, der anvendes i den offentlige administration i regionen.¹⁶

Disse isolerede lokalsamfund er typisk ungarske romasamfund, hvoraf en stor andel enten er analfabeter, aldrig har gået i skole eller mangler beskæftigelse. Derfor mente Den Ungarske Helsinki-Komité, at det var muligt, at sådanne romaer kunne leve blandt deres familiemedlemmer, der taler ungarsk, hvilket kan forklare, hvorfor de ikke taler ukrainsk. I langt de fleste tilfælde taler folk, der ankommer til Ungarn fra Transkarpatien, både ungarsk og ukrainsk.¹⁷

¹¹ Open Democracy, *How Hungary and Ukraine fell out over a passport scandal*, 11. oktober 2018, [url](#)

¹² The Economist, *Ethnic Hungarians have been having a tricky time in Ukraine*, 16. marts 2023, [url](#)

¹³ Translators without borders, *Language map of Ukraine*, u.å., [url](#)

¹⁴ HHC: 27; IOM: 9; MA: 11

¹⁵ MA: 11; IOM: 9

¹⁶ IOM: 9

¹⁷ HCC: 27, 28

Menedék Association, som er en NGO, der arbejder for udlændinges integration i Ungarn, fortalte, at mange ukrainske grænsevagter i Transkarpatien også var etnisk ungarske og derfor også talte ungarsk.¹⁸

1.2.1. Undervisning på ungarsk i Ukraine

I 2017 vedtog det ukrainske parlament en ny uddannelseslov, der foreskriver, at undervisning fra gymnasiet og på højere læreanstalter i Ukraine skal foregå på ukrainsk.¹⁹ Det betyder, at folk, der udelukkende taler ungarsk, kun har adgang til grundskolen i Ukraine.²⁰ Ifølge en række højtplacerede embedsmænd fra Ungarn og Rumænien krænker den nye ukrainske uddannelseslov nationale minoriteters rettigheder til at modtage undervisning på deres modersmål.²¹

Det ukrainske medie Slovo i Dilo har dog beskrevet, at der i alt er 71 skoler i Transkarpatien i Ukraine, hvor man underviser på ungarsk, og omkring 16.000 elever modtager undervisning i disse skoler. Dette tal inkluderer børn fra første til afsluttende klasse, og tallet er forblevet relativt konstant.²²

Den ungarske regering var kritisk over for den nye ukrainske lov, der skulle sikre universel undervisning i ukrainsk i skolerne på bekostning af minoritetssprog, herunder ungarsk og russisk.²³ Siden 2017 har uddannelsesreformer betydet, at ungarske mindretals statsskoler skal bruge stigende mængder af tid på at undervise på ukrainsk, hvilket kan være en udfordring for eleverne.²⁴

I 2022 blev der vedtaget en ny lov om mindretalsrettigheder i Ukraine, som ikke bidrog til at forbedre forholdet mellem Ungarn og Ukraine. Ifølge dekanen for det ukrainsk-ungarske uddannelsesinstitut ved Uzjhorod Universitet ønskede de ukrainske myndigheder, at det ungarske mindretal i Ukraine enten skulle assimilere sig eller forlade landet. Dekanen uddybede, at udfordringen er, at den nye generation ikke er motiveret til at lære ukrainsk, fordi de ikke kan se en fremtid i landet.²⁵

¹⁸ MA: 11

¹⁹ Open Democracy, *How Hungary and Ukraine fell out over a passport scandal*, 11. oktober 2018, [url](#); Scholaro, *Education System in Ukraine*, u.å., [url](#); MA: 11; IOM: 9

²⁰ MA: 11

²¹ Слово і Діло, *Скільки дітей в Україні учаться на языках національних меншинств? (Hvor mange børn i Ukraine studerer på sprog af nationale minoriteter?)*, 26. september 2017, [url](#)

²² Слово і Діло, *Скільки дітей в Україні учаться на языках національних меншинств? (Hvor mange børn i Ukraine studerer på sprog af nationale minoriteter?)*, 26. september 2017, [url](#)

²³ Radio Free Europe/Radio Liberty, *The Prisoners Of War Complicating Ukraine-Hungary Relations*, 22. juni 2023, [url](#)

²⁴ The Economist, *Ethnic Hungarians have been having a tricky time in Ukraine*, 16. marts 2023, [url](#)

²⁵ The Economist, *Ethnic Hungarians have been having a tricky time in Ukraine*, 16. marts 2023, [url](#)

2. Transkarpateres adgang til ungarsk statsborgerskab

Siden år 2000 har skiftende ungarske regeringer gradvist tildelt flere rettigheder til de ungarske mindretal bosat uden for Ungarn.²⁶

I 2001 vedtog Ungarn en lov om ydelser til etniske ungare, der bor i Ungarns nabostater (normalt kaldet statusloven). Loven indførte et specifikt certifikat for etniske ungare, der bor i Slovakiet, Rumænien, Ukraine, Slovenien, Serbien-Montenegro og Kroatien. Certifikatet gav modtagerne ret til en række kulturelle og økonomiske rettigheder, herunder sæsonbestemte arbejdstilladelser i Ungarn.²⁷

Disse rettigheder blev markant udvidet ved vedtagelsen af førnævnte lov om nationalitet af 2011, der gjorde det muligt for personer af ungarsk ophav at opnå ungarsk statsborgerskab uden at være bosat i Ungarn.²⁸ For mere herom, se [Ungarns statsborgerskabslovgivning af 2011](#).

For at opnå ungarsk statsborgerskab uden at være bosat i Ungarn skal ansøgeren, ifølge statsborgerskabslovgivningen af 2011, kunne påvise eller sandsynliggøre sit ungarske ophav. Dette gøres ved eksempelvis at fremvise en fødselsattest, vielsesattest eller en militærbog, der kan påvise ansøgerens forbindelse til en ungarsk forælder eller bedsteforælder. Det er ansøgerens ansvar at få oversat de relevante dokumenter til ungarsk.²⁹ Endvidere skal ansøgere demonstrere en vis færdighed i det ungarske sprog.³⁰ Ifølge NGO'en Menedék Association er der dog ingen standardiseret sprogtest i forbindelse med ansøgningen om ungarsk statsborgerskab.³¹

I perioden 2011-2018 var det muligt at ansøge om ungarsk statsborgerskab ved de ungarske konsulater i Transkarpatien, der ligger i byerne Uzjhorod og Berehove.³² Ifølge IOM er det dog formentligt ikke længere muligt at opnå ungarsk statsborgerskab på disse konsulater, hvorfor ansøgere fra Transkarpatien nu skal rejse til Ungarn for at ansøge om ungarsk statsborgerskab.³³

Ifølge Menedék Association kan et ungarsk statsborgerskab fratages en person i op til 20 år efter, at det blev udstedt. Et statsborgerskab kan bl.a. fratages, hvis det af de ungarske myndigheder vurderes, at indehaveren af statsborgerskabet ikke kan demonstrere tilstrækkelige færdigheder i

²⁶ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report Hungary*, april 2013, [url](#), s. 13; BBC, *New Hungary citizenship law fuels passport demand*, 4. januar 2011, [url](#); Radio Free Europe/Radio Liberty, *The Prisoners Of War Complicating Ukraine-Hungary Relations*, 22. juni 2023, [url](#)

²⁷ BBC, *New Hungary citizenship law fuels passport demand*, 4. januar 2011, [url](#); Radio Free Europe/Radio Liberty, *The Prisoners Of War Complicating Ukraine-Hungary Relations*, 22. juni 2023, [url](#)

²⁸ BBC, *New Hungary citizenship law fuels passport demand*, 4. januar 2011, [url](#); Radio Free Europe/Radio Liberty, *The Prisoners Of War Complicating Ukraine-Hungary Relations*, 22. juni 2023, [url](#)

²⁹ MA: 1, 12; IOM: 1

³⁰ MA: 1; IOM: 1; BBC, *New Hungary citizenship law fuels passport demand*, 4. januar 2011, [url](#)

³¹ MA:1

³² Open Democracy, *How Hungary and Ukraine fell out over a passport scandal*, 11. oktober 2018, [url](#)

³³ IOM: 1

det ungarske sprog, hvis statsborgerskabet vurderes at være opnået på svigagtig vis, eller såfremt pågældende har begået grov kriminalitet. Der føres dog ingen systematisk kontrol med personer, der har opnået ungarsk statsborgerskab.³⁴

2.1 Transkarpatiske romaers adgang til ungarsk statsborgerskab

Ifølge IOM finder der ingen direkte diskrimination sted mod den ungarsktalende romabefolkning i Transkarpatien i forhold til deres adgang til ungarsk statsborgerskab.³⁵ Dog er uddannelsesniveaut blandt de transkarpatiske romaer meget lavt, og mange er analfabeter.³⁶

Denne isolerede tilværelse kombineret med et ringe uddannelsesniveau har medført, at de transkarpatiske romaer har dårlig adgang til information om deres rettigheder og muligheder.³⁷ Videre oplyser Menedék Association, at mange transkarpatiske romaer ikke indgår formelle ægteskaber, og derfor kan det være vanskeligt at bevise sit ungarske ophav, idet familien ikke er i besiddelse af certificerede vielsesattester. Herudover påhviler det, som anført ovenfor, ansøgeren at oversætte de relevante dokumenter fra ukrainsk til ungarsk i forbindelse med ansøgningen om ungarsk statsborgerskab. Den Ungarske Helsinki-komité vurderede, at mange romaer fra Transkarpatien ikke har ukrainske ID-dokumenter.³⁸

Menedék Association oplyste, at de ungarske myndigheder lancerede en oplysningskampagne i kølvandet på vedtagelsen af den nye statsborgerskabslov i 2011. Kampagnen havde til formål at oplyse personer med ungarske rødder fra Transkarpatien, herunder transkarpatiske romaer, om deres mulighed for at opnå ungarsk statsborgerskab.³⁹

Ifølge IOM og Menedék Association kommer mange af de transkarpatiske romaer fra så trænge kår, at de vil have vanskeligt ved at få de rette dokumenter oversat.⁴⁰ Imidlertid oplyser Den Ungarske Helsinki-komité, at transkarpatiske romaer siden den 24. februar 2022 har udtrykt interesse for at opnå ungarsk statsborgerskab i forbindelse med, at de har rejst til den ungarske grænse.⁴¹ Komitéen vurderede, at omkring halvdelen af de transkarpatiske romaer, der har krydset grænsen til Ungarn siden den 24. februar 2022, har haft ungarsk statsborgerskab.⁴²

³⁴ MA: 2, 3

³⁵ IOM: 10

³⁶ IOM: 10; MA: 12

³⁷ IOM: 10

³⁸ HHC: 6

³⁹ MA: 13

⁴⁰ MA: 12; IOM: 10

⁴¹ HHC: 17

⁴² HHC: 15

3. Adgang til ID-dokumenter

3.1. Ungarske ID-dokumenter

Udstedelsesprocessen vedrørende ungarske pas forventes at tage nogle få måneder under en hurtig procedure introduceret i 2011, hvorimod det tidligere ofte tog år.⁴³ Ifølge IOM i Ungarn vedlægges en ansøgning om ungarske ID-dokumenter sammen med ansøgningen om ungarsk statsborgerskab. Der skal optages biometri i forbindelse med ansøgning om ungarske ID-dokumenter.⁴⁴ I tilfælde af at ansøgningen bliver accepteret, kan ansøger sædvanligvis hente de ungarske ID-dokumenter ved et af de to ungarske konsulater i Transkarpatien.⁴⁵ IOM oplyste endvidere, at de ikke har oplysninger om, hvorvidt det efter den russiske invasion af Ukraine fortsat er muligt at hente ungarske ID-dokumenter ved de ungarske konsulater i Transkarpatien.⁴⁶

Ifølge Menedék Association kan en ansøger i forbindelse med sin ansøgning vælge, om vedkommende også vil have oversat sit navn fra ukrainsk til ungarsk.⁴⁷ Dette skyldes, at der ofte findes en ungarsk version af de ukrainske navne.⁴⁸ Eksempelvis kan en person ved navn Ivan på ukrainsk vælge at få oversat sit navn til Janosz, der er den ungarske udgave af Ivan. Der er dog ingen faste regler for dette, og det er således op til den enkelte ansøger, om pågældende vil have den ungarske eller ukrainske udgave af sit navn i sine ungarske ID-dokumenter.⁴⁹

Ungarske statsborgere får ligeledes udstedt et kort, der viser pågældendes registrerede adresse i Ungarn. Ungarske statsborgere bosat uden for Ungarn får også udstedt dette kort, men på deres kort står der blot, at de har adresse i udlandet.⁵⁰

Fraværet af en registreret adresse i Ungarn blandt ungarske statsborgere i udlandet har siden den 24. februar 2022 medført en række udfordringer for denne del af den ungarske befolkning. En lang række velfærdsydelser er i Ungarn nemlig betinget af, at den ungarske statsborger har en registreret adresse i landet. Derfor har den ungarske regering nu vedtaget, at ungarske statsborgere, der er flygtet fra Ukraine til Ungarn, har ret til samme ydelser som personer fra Ukraine med midlertidig beskyttelse.⁵¹

Der udstedes ikke særskilt legitimation til denne gruppe af flygtninge, men de kan som regel få adgang til de relevante ydelser ved at fremvise sit ungarske pas og et bevis for at have bopæl i Ukraine.⁵²

⁴³ BBC, *New Hungary citizenship law fuels passport demand*, 4. januar 2011, [url](#)

⁴⁴ IOM: 2

⁴⁵ IOM: 2; MA: 4

⁴⁶ IOM: 2

⁴⁷ MA: 17

⁴⁸ IOM: 8; MA: 17

⁴⁹ MA: 17

⁵⁰ MA: 4

⁵¹ MA: 4, 5

⁵² HHC: 24; MA: 5

3.2 Temporary Protection kort

Temporary Protection (TP) kort udstedes i Ungarn til personer, der er flygtet fra Ukraine, og dermed har ret til midlertidig beskyttelse.⁵³ Idet mange af disse TP-kort blev udstedt i kølvandet på den russiske invasion af Ukraine, er der på de fleste TP-kort udstedt i Ungarn angivet 4. marts 2023 som udløbsdato.⁵⁴

Sidenhen har Europarådet forlænget den midlertidige beskyttelse af de ukrainske flygtninge i EU til både 4. marts 2024⁵⁵ og 4. marts 2025.⁵⁶ Derfor er TP-kort med 4. marts 2023 fortsat gyldig legitimation for, at indehaveren har midlertidig beskyttelse i det pågældende EU-land.⁵⁷ Menedék Association oplyste, at mange af disse TP-kort blev udstedt på meget kort tid umiddelbart efter den 24. februar 2022. Derfor indeholder mange af disse TP-kort stave- og slåfejl.⁵⁸ Ifølge IOM er det muligt at ansøge om et nyt TP-kort med korrekt stavet navn og korrekt angivet udløbsdato, men udstedelsesprocessen er ofte langsommelig, så mange fravælger denne mulighed.⁵⁹

Det er ikke muligt for ungarske statsborgere fra Ukraine at søge om opholdstilladelse i Ungarn.⁶⁰

Flygtninge fra Ukraine med midlertidig beskyttelse i Ungarn kan ansøge om ophold i Ungarn gennem en arbejdstilladelse, hvor pågældende får ret til at arbejde i særlige sektorer med høj efterspørgsel på arbejdskraft. Ifølge IOM vælger få dog at ansøge herom.⁶¹

Det er i Ungarn muligt at frasige sig sin midlertidige beskyttelsesstatus ved at rette skriftlig henvendelse til National Directorate General of Aliens Policing.⁶²

⁵³ IOM: 4; MA: 15; HHC: 21

⁵⁴ MA: 15; IOM: 4

⁵⁵ HHC: 25; MA: 15

⁵⁶ Council of the EU, *Ukrainian refugees: EU member states agree to extend temporary protection*, 28. september 2023, [url](#)

⁵⁷ HHC: 25; MA: 15; IOM: 4

⁵⁸ MA: 16

⁵⁹ IOM: 4

⁶⁰ MA: 14

⁶¹ IOM: 5

⁶² HHC: 22; AIDA & HHC, *Temporary Protection Hungary*, april 2023, [url](#), s. 25

4. Forhold ved den ungarsk-ukrainske grænse

Siden Rusland påbegyndte deres invasion af Ukraine i februar 2022, har emigrationen været højere fra de overvejende ungarske landsbyer i Transkarpatien, hvor mange har ungarske pas i forhold til det øvrige Transkarpatien. I modsætning til de ukrainske statsborgere har mænd i den militærpligtige alder med ungarske pas under krigsretstilstanden været i stand til at forlade Ukraine lovligt for at undgå mobilisering.⁶³

Som et resultat af en ny ukrainsk bestemmelse, der trådte i kraft i september 2022, må personer over 18 år med dobbelt ukrainsk-ungarsk statsborgerskab ikke rejse fra Ungarn til Ukraine eller fra Ukraine til Ungarn uden et ukrainsk pas.⁶⁴ Ungarere med dobbelt ukrainsk-ungarsk statsborgerskab må derfor ikke længere krydse den ukrainske grænse med et ungarsk pas. Ifølge beretninger fra ungarere i Transkarpatien er grænsevagter dog stadig tolerante over for ungarere på vej til Ukraine, og de vil slippe dem igennem med et ungarsk pas, men på vejen tilbage til Ungarn vil de ukrainske grænsevagter kun acceptere ukrainske dokumenter.⁶⁵

Der er ingen anden løsning end at ansøge om et ukrainsk pas eller at forny et udløbet dokument. Dette kan gøres i Transkarpatien, på den ukrainske ambassade i Budapest eller ved det ukrainske konsulat i Nyíregyháza, i det nordøstlige Ungarn. Undtagelser fra denne regel gælder personer, der har givet afkald på deres ukrainske statsborgerskab og nogle gange personer, der ikke har brugt deres ukrainske pas i mange år.⁶⁶ Herudover er mænd, der har 3 eller flere børn, samt mænd over 60 år ligeledes undtaget militærtjeneste, og har derfor lov til at rejse ud af Ukraine.⁶⁷

Menedék Association og IOM fortalte begge, at det i Transkarpatien er meget almindeligt at have både et ukrainsk og et ungarsk sæt ID-dokumenter, og at dobbelte statsborgere ved en hver given lejlighed vil anvende det sæt ID-dokumenter, der er mest fordelagtig for pågældende, herunder ved grænseovergangen.⁶⁸

Siden februar 2022 har mellem 5.000 – 15.000 personer dagligt krydset grænsen mellem Ukraine og Ungarn. I efteråret 2023 var der – trods det fortsat høje indrejsetal – kun omkring 100 daglige ansøgninger om midlertidig beskyttelse ved den ungarsk-ukrainske grænse. Ifølge Menedék Association tyder dette på, at der fortsat er mange, der rejser frem og tilbage mellem de to lande.⁶⁹ Ifølge Den Ungarske Helsinki-komité er mange af de personer, der rejser frem og tilbage over grænsen, Roma-familier, der rejser til Ungarn for at modtage de ydelser, som den midlertidige beskyttelse giver ret til, for så igen at rejse tilbage til Ukraine.⁷⁰ Den Ungarske

⁶³ Open Democracy, *How war has hit Zakarpattia, hundreds of miles from Ukraine's front lines*, 4. maj 2023, [url](#)

⁶⁴ Hungary Today, *Ukraine Punishes Transcarpathian Hungarians Again*, 20. december 2022 [url](#)

⁶⁵ Hungary Today, *Ukraine Punishes Transcarpathian Hungarians Again*, 20. december 2022 [url](#)

⁶⁶ Hungary Today, *Ukraine Punishes Transcarpathian Hungarians Again*, 20. december 2022 [url](#)

⁶⁷ HHC: 8

⁶⁸ MA: 7; IOM: 7

⁶⁹ MA: 9

⁷⁰ HHC: 12

UNGARSKE EFTERKOMMERE I TRANSKARPATIEN

Helsinki-komité oplyste endvidere, at det primært var personer fra Transkarpatien, der har migreret illegalt til Ungarn.⁷¹

⁷¹ HHC: 9

5. Ungarns statsborgerskabslovgivning af 2011

I 2011 vedtog det ungarske parlament en ny lov om nationalitet, der gjorde det muligt for personer af ungarsk ophav at opnå ungarsk statsborgerskab uden at være bosat i Ungarn.⁷²

5.1. Ungarsk statsborgerskab gennem en forælder

Ifølge § 3 stk. 1 i ungarsk lov om nationalitet opnår et barn af en ungarsk statsborger (mor eller far) ungarsk statsborgerskab ved fødsel (*ius sanguinis*) uanset fødested.⁷³

5.2. Ungarsk statsborgerskab gennem etnisk oprindelse

Ifølge § 4. stk. 3 i ungarsk lov om nationalitet kan en person opnå ungarsk statsborgerskab, hvis:

- personens forfædre var af formel national eller sandsynlig oprindelse fra Ungarn, og
- personen har formodet ungarsk sprogkundskab.

Derudover skal personen have en ren straffeattest og ikke have været tiltalt i nogen straffesag ved den ungarske domstol, og ikke udgøre en trussel mod den offentlige orden og nationale sikkerhed i Ungarn.⁷⁴

Ansøgers bopæl i Ungarn kræves hverken før indsendelse eller i ansøgningsperioden.⁷⁵

5.3. Ungarsk statsborgerskab gennem ægteskab

Ifølge § 4 stk. 2 (a) i ungarsk lov om nationalitet kan man opnå ungarsk statsborgerskab via accelereret naturalisation, såfremt man har opholdt sig i Ungarn uafbrudt i en periode på mindst 3 år forud for indgivelsen af ansøgningen, og hvis vedkommende har boet i en ungarsk statsborgers husstand i et lovligt ægteskab i mindst 3 år, eller ægteskabet er blevet ophævet ved ægtefællens død.⁷⁶

Ifølge § 4 stk. 3a (aa) samt (ab) kan en ægtefælle dog også opnå ungarsk statsborgerskab efter anmodning uden at have boet i Ungarn. Dette kan ske, hvis vedkommende:

1. har boet i en persons husstand i lovligt ægteskab i 10 år med en ungarsk statsborger før indgivelsen af ansøgningen eller

⁷² BBC, *New Hungary citizenship law fuels passport demand*, 4. januar 2011, [url](#); Radio Free Europe/Radio Liberty, *The Prisoners Of War Complicating Ukraine-Hungary Relations*, 22. juni 2023, [url](#)

⁷³ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Hungary*, april 2013, [url](#), s. 4-9; Hungary, *ACT LV of 1993, on Hungarian Nationality*, 1. januar 2019, [url](#), s. 2-3, 7-8

⁷⁴ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Hungary*, april 2013, [url](#), s. 4-9; Hungary, *ACT LV of 1993, on Hungarian Nationality*, 1. januar 2019, [url](#), s. 2-3,

⁷⁵ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Hungary*, april 2013, [url](#), s. 4-9; Hungary, *ACT LV of 1993, on Hungarian Nationality*, 1. januar 2019, [url](#), s. 2-3, 7-8

⁷⁶ Hungary, *ACT LV of 1993, on Hungarian Nationality*, 1. januar 2019, [url](#), s. 2-3, 7-8

2. har boet i en persons husstand i lovligt ægteskab i 5 år med en ungarsk statsborger forud for indgivelsen af ansøgningen, og de har et barn sammen.⁷⁷

For at opnå naturalisation via ægtefælle skal ansøger have:

6. en ren straffeattest og ikke have været tiltalt i nogen straffesag ved den ungarske domstol;
7. ansøgeren skal have tilstrækkelige midler til underhold (subsistence) og et opholdssted (bolig) i Ungarn;
8. vedkommendes naturalisation må ikke anses for at være en trussel mod den offentlige orden og nationale sikkerhed i Ungarn; og
9. ansøgeren skal fremlægge bevis for, at vedkommende har bestået prøven i grundlæggende konstitutionelle studier på det ungarske sprog, eller at vedkommende er fritaget i henhold til denne lov.⁷⁸

5.4 Dobbelt statsborgerskab i Ungarn

I Ungarn er det tilladt at besidde flere statsborgerskaber, og staten stræber efter at skabe regler og indgå aftaler for at undgå konflikter mellem forskellige retssystemer. En person, der erhverver ungarsk statsborgerskab ved naturalisation, behøver ikke give afkald på sit oprindelige statsborgerskab.⁷⁹

5.5 Frafald af ungarsk statsborgerskab

Ifølge § 8 stk. 1 i ungarsk lov om nationalitet kan en ungarsk statsborger med bopæl i udlandet give afkald på sit statsborgerskab. Dette sker ved en erklæring stillet til republikkens præsident, hvis:

- a. vedkommende har et andet statsborgerskab eller er i stand til at bevise den sandsynlige erhvervelse heraf, og
- b. vedkommende ikke er opført i person- og adresseregistret eller har forladt Ungarn for at bosætte sig i udlandet, eller er bosat i udlandet uden gyldig, registreret adresse i Ungarn.

Hvis kriterierne i stk. 1 er opfyldt, skal den myndighed, der er ansvarlig for nationalitetsanliggender, fremsætte en henstilling til indenrigsministeren om at foreslå republikkens præsident om accept af frafald. Republikkens præsident udsteder et certifikat for ophør af ungarsk statsborgerskab ved frafald. Det ungarske statsborgerskab anses for frafaldet den dag, hvor certifikatet udstedes.⁸⁰

⁷⁷ Hungary, *ACT LV of 1993, on Hungarian Nationality*, 1. januar 2019, [url](#), s. 2-3, 7-8

⁷⁸ Hungary, *ACT LV of 1993, on Hungarian Nationality*, 1. januar 2019, [url](#), s. 2-3, 7-8

⁷⁹ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Hungary*, april 2013, [url](#), s. 5

⁸⁰ Hungary, *ACT LV of 1993, on Hungarian Nationality*, 1. januar 2019, [url](#), s. 2-3, 7-8

Ifølge stk. 3. skal den myndighed, der har ansvaret for nationalitetsanliggender, vedtage en beslutning, hvis kriterierne for accept af frafaldet ikke er opfyldt. En revision af en sådan beslutning kan anmodes om ved Budapest Court of Administration and Labour.⁸¹

Jævnfør stk. 4. kan den person, hvis frafald af ungarsk statsborgerskab er blevet accepteret, indgive en ansøgning til republikkens præsident om generhvervelse inden 3 år efter acceptdatoen, hvis ansøgeren ikke har erhvervet statsborgerskab i et andet land.⁸²

5.6 Procedurer for frafald af ungarsk statsborgerskab

En person skal indgive en erklæring om frafald af ungarsk statsborgerskab personligt på den ungarske repræsentation, der er tilknyttet den pågældendes bopæl. Indsendte ansøgninger via post vil blive sendt tilbage uden yderligere behandling.⁸³

Formularen med titlen *Lemondás magyar állampolgárságról* ("frafald af statsborgerskab") kan tilgås [her](#). Pågældende skal udfylde formularen på en computer eller med en blå blækpen med blokbogstaver. Pågældende skal skrive fulde navne i den ungarske navnerækkefølge, fx. Smith, John Thomas i stedet for John Smith eller John T. Smith.⁸⁴

En erklæring om frafald af statsborgerskab skal ledsages af følgende originale dokumenter:

- fødselsattest,
- bevis for ægteskabelig status (vielsesattest, skilsmisseafgørelse, ægtefælles dødsattest). Hvis disse endnu ikke er registreret i Ungarn, skal der indsendes en ansøgning om registrering,
- bevis for udenlandske statsborgerskabsdokumenter (statsborgerskabsattest udstedt af den kompetente myndighed i den fremmede stat eller et gyldigt udenlandsk pas) eller et officielt løfte om statsborgerskab,
- hvis frafaldserklæringen også berører mindreårige børn, skal begge forældre underskrive erklæringen (erklæringen skal være ledsaget af en godkendelse, som ikke er forældrenes, medmindre der er uoverstigelige hindringer for at opnå dennes godkendelse),
- de ansøgere, der ikke tidligere har opsagt deres ungarske bopæl eller opholdssted sammen med indgivelse af erklæringen om frafald, skal indlede en opsigelse af deres bopæl i Ungarn.⁸⁵

⁸¹ Hungary, *ACT LV of 1993, on Hungarian Nationality*, 1. januar 2019, [url](#), s. 2-3, 7-8

⁸² Hungary, *ACT LV of 1993, on Hungarian Nationality*, 1. januar 2019, [url](#), s. 2-3, 7-8

⁸³ Embassy of Hungary in Washington, *Renunciation of Citizenship*, u.å., [url](#)

⁸⁴ Embassy of Hungary in Washington, *Renunciation of Citizenship*, u.å., [url](#)

⁸⁵ Embassy of Hungary in Washington, *Renunciation of Citizenship*, u.å., [url](#)

6 Litteraturliste

AIDA (Asylum Information Database) & HHC (Hungarian Helsinki Committee), *Temporary Protection*

Hungary, april 2023, https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2023/04/AIDA-HU_Temporary-Protection_2022.pdf, hentet 11. oktober 2023

BBC, *New Hungary citizenship law fuels passport demand*, 4. januar 2011, <https://www.bbc.com/news/world-europe-12114289>, hentet 27. september 2023

Council of the EU, *Ukrainian refugees: EU member states agree to extend temporary protection*, 28. september 2023, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/09/28/ukrainian-refugees-eu-member-states-agree-to-extend-temporary-protection/>, hentet 11. oktober 2023

The Economist, *Ethnic Hungarians have been having a tricky time in Ukraine*, 16. marts 2023, <https://www.economist.com/europe/2023/03/16/ethnic-hungarians-have-been-having-a-tricky-time-in-ukraine>, hentet 27. september 2023

Encyclopedia Britannica, *Transcarpathia in Czechoslovakia*, u.å., <https://www.britannica.com/place/Ukraine/Transcarpathia-in-Czechoslovakia#ref404599>, hentet 2. oktober 2023

Encyclopedia Britannica, *Subcarpathian Ruthenia historical region, Eastern Europe*, u.å., <https://www.britannica.com/topic/Subcarpathian-Ruthenia>, hentet 2. oktober 2023

Embassy of Hungary in Washington, *Renunciation of Citizenship*, u.å., <https://washington.mfa.gov.hu/eng/page/renouncement-of-hungarian-citizenship>, hentet 27. september 2023

EUAA (European Union Agency for Asylum), *Country of Origin Information (COI) Report Methodology*, februar 2023, https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2023_02_EUAA_COI_Report_methodology.pdf, hentet 16. oktober 2023

EUDO Citizenship Observatory, *Country Report Hungary*, april 2013, https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/19616/RSCAS_EUDO_CIT_2013_18.pdf?sequence=3&isAllowed=y, hentet 27. september 2023

Hungary, *ACT LV of 1993, on Hungarian Nationality*, 1. januar 2019, https://data.globalcit.eu/NationalDB/docs/HU_citizenshipact_2019.pdf, hentet 27. september 2023

Hungary Today, *A New Hungarian Community Centre Has Been Opened In Transcarpathia*, 13. februar 2017, <https://hungarytoday.hu/new-hungarian-community-centre-opened-transcarpathia-99596/>, hentet 19. oktober 2023

Hungary Today, *Ukraine Punishes Transcarpathian Hungarians Again*, 20. december 2022, <https://hungarytoday.hu/ukraine-punishes-transcarpathian-hungarians-again/>, hentet 27. september 2023

Open Democracy, *How Hungary and Ukraine fell out over a passport scandal*, 11. oktober 2018, <https://www.opendemocracy.net/en/odr/how-kyiv-and-budapest-fell-out-over-zakarpattya/>, hentet 2. oktober 2023

Open Democracy, *How war has hit Zakarpattia, hundreds of miles from Ukraine's front lines*, 4. maj 2023, <https://www.opendemocracy.net/en/odr/zakarpattia-ukraine-russia-war-front-line-idps-conscription-hungary/>, hentet 27. september 2023

Radio Free Europe/Radio Liberty, *In Hungary, Ukraine's Roma Find Refuge From War But Not From Poverty*, 3. juni 2023, <https://www.rferl.org/a/hungary-transcarpathia-roma-ukraine-refugees/32443092.html>, hentet 27. september 2023

Radio Free Europe/Radio Liberty, *The Prisoners Of War Complicating Ukraine-Hungary Relations*, 22. juni 2023, <https://www.rferl.org/a/ukraine-hungary-prisoners-war-relations-complicated/32471147.html>, hentet 27. september 2023

Scholaro, *Education System in Ukraine*, u.å., <https://www.scholaro.com/db/countries/Ukraine/Education-System>, hentet 2. oktober 2023

Translators without borders, *Language map of Ukraine*, u.å., <https://translatorswithoutborders.org/languages-of-ukraine-interactive-en>, hentet 10. oktober 2023

Слово і Діло (Slovo i Dilo), *Скільки дітей в Україні учатся на языках національних меншинств? (Hvor mange børn i Ukraine studerer på sprog af nationale minoriteter?)*, 26. september 2017, <https://ru.slovoidilo.ua/2017/09/26/infografika/politika/skolko-detej-ukraine-uchatsya-yazykax-nacionalnyx-menshinstv>, hentet 27. september 2023

7 Bilag 1 – Terms of Reference (ToR)

- Descendants of Hungarian citizens in Ukraine
 - Access to Hungarian citizenship
 - Access to identity documents
 - Access to Hungarian residence permit
 - Ability to renounce Hungarian residence permit
 - Criteria for Ukrainian citizens to own property in Hungary
 - Access to labour market in Hungary
 - Ability to move across the border
 - Conditions for leaving Ukraine
 - Conditions for entering Hungary
 - Historical change in size of community in Ukraine and Hungary respectively
 - Ability to live in Zakarpattia Oblast only speaking Hungarian
- Hungarian Roma community in Ukraine
 - Access to Hungarian citizenship
 - Access to identity documents
 - Ability to move across the border

8 Bilag 2 - Mødenoter

7.1. Meeting with the Hungarian Helsinki Committee (HHC)

Skype-meeting, 5 October 2023

HHC's work and sources of information

1. Since 24 February 2022, the Hungarian Helsinki Committee (HHC) has been conducting monitoring visits to the accommodation sites and temporary shelters for Ukrainian refugees. There are 5 helping points with temporary shelters located in proximity of the 5 crossing points at the Hungarian-Ukrainian border.
2. There are 5 helping points in the vicinity of border crossing points. However, there are a lot of accommodation sites country-wide. The exact number is unknown as governmental administration does not have data in this regards. The HHC conducts visits to the helping points, but also to other accommodations sites.
3. The HHC collects information about border crossings through conversations with persons of concern when members of the HHC visit the shelters. At the shelters HHC will conduct interviews with people accommodated there.
4. Furthermore, HHC has set up a variety of communication channels, through which persons arriving from Ukraine can reach out to the HHC. These channels also comprise of an email address specific to persons arriving from Ukraine or to their relatives, together with a telephone number, which has been handed out since the start of the war hand by hand in handwriting from one refugee to another. Especially since April 2023, HHC has received questions about crossing the border into Hungary from persons who are still in Ukraine. They are reaching out via email or phone asking whether they will all face some obstacles upon entry into Hungary.

Border crossing for persons of Hungarian decent

5. In the Zakarpattia region of Ukraine, there are a high number of people who have Hungarian relatives or who have Hungarian citizenship based on their Hungarian origins. Many of them are also of Roma origin, and a number of them are not in possession of any Ukrainian documents.
6. HHC has experienced that people crossing the border sometimes only present birth certificates as means of identification. However, this is mainly the case of Ukrainian children, who do not have any ID documents yet and members of the Roma community.
7. With regards to Hungarian documents, the HCC stated that normally members of the Roma community would not have any Hungarian documents at all. However, some of them have birth certificates as proof that their father or mother had Hungarian citizenship.
8. There are no special requirements for documentation from the Roma community for crossing the Ukrainian border. However, due to the introduction of martial law in Ukraine, there are restrictions for men to leave Ukraine. Although, men older than 60

and men with 3 or more children under the age of 18 are allowed to cross the Ukrainian border.

9. HHC stated that there were males who did not fulfil the requirements for exemption to cross the Ukrainian border entering Hungary, who crossed the border in an irregular manner. These persons are especially coming to Hungary from the Zakarpattia region.
10. According to the HHC, the ability to cross the border between Ukraine and Hungary depends first of all on the Ukrainian border guards, and only secondly on the Hungarian border guards. However, if the border crossers have a birth certificate or any other document asserting that they have Ukrainian residence, they are let through the border even without passports.
11. Between 24 February 2022 and January 2023, basically everyone was let through the border. In January 2023, the Hungarian government introduced new rules for border crossing, which concerned third country nationals who resided in Ukrainian and are trying to cross the Hungarian border. These new rules has sparked concerns among NGOs and also among some clients of the HHC.
12. Some humanitarian workers that worked at the 5 helping points at the border to Ukraine were frustrated as they had the impression as if Roma families were coming to Hungary to gain the benefits of the shelters and then went back to the Zakarpattia region. After a while, they will reappear at the shelters asking for the benefits yet again and then travelled back to Ukraine. HHC stated there is no consequence in going back to Ukraine for Ukrainian citizens.
13. As mentioned above, the Hungarian government stopped applying the temporary protection scheme with regards to the border crossing of third country nationals, although, not for persons with Ukrainian or Hungarian citizenships. Furthermore, males do not travel back and forth, as they fear being mobilised into the Ukrainian armed forces.
14. There are no official numbers of how many Roma refugees arrived to Hungary. It is worth noting that, according to the latest census in Ukraine, there are around 50,000 ethnic Roma living in Ukraine, which mainly lives in Zakarpattia region.

Citizenship to persons of Hungarian decent

15. When asked if the ethnic Roma has Hungarian citizenship, when they cross the border into Hungary, HHC replied that some of them have. The source opined that around 50 percent have Hungarian passports, however, this number is an assessment based on personal experience, not based on any official data.
16. Almost all the Ukrainian citizens coming into Hungary from the Zakarpattia region speak Hungarian and almost every member of the Roma community also living in Zakarpattia speak Hungarian. However, when it comes to citizenship the people arriving in Hungary usually have Ukrainian passports, but the majority do not possess Hungarian passports.

Requirements for obtaining Hungarian citizenship

17. Since the outbreak of the war, members of the Roma community were often interested in knowing how to obtain Hungarian citizenship, when they arrived in Hungary without Hungarian passports. Based on the law, if a person speaks Hungarian and has Hungarian origins, which they are able to prove, for example by a birth certificate of their grandparents, then they can apply for Hungarian citizenship based on more favourable conditions than those without Hungarian ancestors.
18. The level of Hungarian language proficiency required in order to apply for Hungarian citizenship is not written in any law. Therefore, the level can be somewhat arbitrary. However, the case officer to whom an applicant submit their documentation has to assess the applicant's language proficiency. It is required that an applicant shall speak Hungarian at an intermediate level.
19. Furthermore, according to the HHC, the applicant should also be able to write Hungarian at an intermediate level. Writing in Hungarian can pose an issue for members of the Roma community, as many of them has not attended school.
20. When it comes to rights for persons granted temporary protection in Hungary, the issue that most of the Roma experience is not being employed and be able to work due to their illiteracy and for the lack of employment options. HHC emphasised that this was not an obstacle by law, meaning those with temporary protection status or application may be able to work, but an obstacle by their lack of qualifications to enter the labour market in Hungary.

Temporary protection and the TP residence card

21. If the Roma entering Hungary from Zakarpattia are eligible for temporary protection, then, after their temporary protection application being successful, they receive a so-called temporary protection card (TP card).
22. A person who have obtained this residence permit (the TP card) through temporary protection status in Hungary, can renounce this status. The person in question has to go to service of the National Directorate General of Aliens Policing, where they can apply for a withdrawal of their temporary protection status. However, HHC did not advise persons to do this, unless they have obtained temporary protection in another EU member state.
23. By law, the Hungarian citizens who were residents in Ukraine but fled to Hungary have the same rights as the persons with temporary protection in Hungary. However, Hungarian citizens from Ukraine will not receive a TP card because, being Hungarian nationals, they cannot receive the temporary protection status.
24. Usually the Hungarian citizens would have passports and then they will have some kind of documentation for their Ukrainian Residence. These two documents would be sufficient to get access to the temporary protection benefits that these persons are entitled to by law.
25. TP cards will typically have an expiring date of 4 March 2023. However, the period for temporary protection of this category got extended, without issuing new TP cards, which

means that every TP card is now valid until the 4 March 2024, even though the card states that they are valid until 4 March 2023.

26. HHC opined that it was very likely that the European Commission was going to extend this period yet again to 4 March 2025 in the foreseeable future. Furthermore, if a person holds a Hungarian TP card expiring on 4 March, one can be sure, that this TP card has been to a person fleeing Ukraine as a temporary protection beneficiary.

Language among the persons of Hungarian decent living in Ukraine

27. HHC was of the opinion, that it could be possible to live in Ukraine and only speaking Hungarian for some Roma communities in Zakarpattia region. Many of these members are either illiterate, never went to school or lack employment. Therefore, the source opined that it was possible that such Roma could live just among their family members speaking Hungarian, which can explain why they do not speak Ukrainian.
28. However, the HHC noted that in the vast majority of cases people from Zakarpattia region entering Hungary speak both Hungarian and Ukrainian.

8.4 IOM Hungary

Skype-meeting, 4 October 2023

Hungarian citizenship

1. Since 2011, the Hungarian diaspora in Serbia, Romania, Slovakia and Ukraine has had rather easy access to obtaining Hungarian citizenship. As such, people outside Hungary can obtain Hungarian citizenship if they can document their Hungarian ancestry to the Hungarian authorities. The source is not aware of the specific criteria necessary, but nowadays the process of becoming a Hungarian citizen is easier inside Hungary compared to outside Hungary. Previously, one was able to obtain the citizenship at Hungarian consulates in Ukraine, but the source is currently not aware of the operational procedures of the consulates in Ukraine at the moment. To their knowledge, there has been some restrictions on consular services since the outbreak of the war. The source highlighted the fact that children born to Hungarian citizens are not automatically granted Hungarian citizenship and has to apply.
2. People in the Hungarian diaspora in Ukraine, who decide to obtain Hungarian citizenship, can usually pick up their identity documents at the Hungarian consulates across Ukraine. However, due to the ongoing war, the source is not aware whether this is still possible. In order to obtain a Hungarian passport or a Hungarian nationality card, the holder of the passport and/or nationality card has to submit their biometric data.

Residence permit in Hungary

3. Since the threshold of obtaining Hungarian citizenship for the Hungarian diaspora is so low, it is very rare that people of Hungarian descent are able to get a residence permit, but not a citizenship. There might be some corner case scenarios where people of Hungarian descent do not speak Hungarian since this is part of the criteria for obtaining citizenship, but these cases would be very rare according to the source.
4. All temporary residence permits in Hungary granted to refugees from Ukraine, has been extended for another year, meaning that they are now valid until 4 March 2024. Furthermore, it is not necessary to have issued new documents. As such, the old temporary residence permit card – which states on the card that they expire 4 March 2023 – are still valid. This has however caused some confusion, since holders of temporary residence permits in Hungary have been denied access to healthcare services they were actually eligible to access as temporary residence permits from Ukraine. When accessing services that holders of temporary residence permits in Hungary have the right to access, it is sufficient to use the temporary residence number on the card, but many are unaware of this, and only look at the expiration date on the card. Therefore, holders of temporary residence permits in Hungary can apply for a new card with an expiration date in March 2024, but it is not a requirement. The issuing of new identification can be a rather lengthy process, however. This automatic extension of

residence permits in Hungary only applies to holders of temporary residence permits in Hungary granted to refugees from Ukraine.

5. Ukrainian refugees holding a temporary residence permit in Hungary are eligible for applying for a work related residence permit where holders can apply for jobs in sectors with labour shortages. According to the source, many do not apply for such residence permits, however.

Crossing the border between Hungary and Ukraine

6. Ukrainian women and children can cross the border, but Ukrainian men cannot due to the Russian invasion. Even men holding both a Ukrainian and Hungarian citizenship has restricted access of Hungary since the Ukrainian border guards will not let them exit Ukraine. There are communities and families who cross the border two to three times a week. Some of these people have been denied further travel by the Hungarian border guards. This mainly affects Transcarpathian Hungarians.
7. It is very common for members of the Hungarian diaspora in Ukraine to have a Ukrainian set of identity documents and a Hungarian set of identity documents. This makes crossing the border between Hungary and Ukraine easier. However, if there is no entrance stamp from Ukraine in the Hungarian passport the border guards often do not let the holder of the passport exit Ukraine.
8. The source has seen many examples of the names on these sets of identity documents being different from each other. This is because there often is a Hungarian version and a Ukrainian version of the same and. This means that even though the names appear to be different from each other at first sight, they are merely two versions of the same name. There are also cases of the same name being spelled different in the two languages, and this is because the two countries use two different alphabets. The source does not know whether there are rules for the translation of names in identity cards into the Hungarian version when the applicant has their identity card issued.

Language in Transcarpathia

9. There are some villages and town across Transcarpathia – especially close to the Hungarian border – where the communities almost exclusively speaks Hungarian. However, according to the source, it is very difficult to get by in Transcarpathia without any knowledge of Ukrainian and/or Russian at all since these are the language of public administration as well as the local authorities. The Ukrainian Education Law from 2017 – which states that pupils must only be taught in Ukrainian from secondary school – has soured the diplomatic relationship between Hungary and Ukraine.

Hungarian Roma community in Ukraine

10. According to the source, there is not widespread direct discrimination regarding the Hungarian Roma community in Ukraine and their access to obtaining residence permit and citizenship in Hungary. However, many people from this community often come of

deprived backgrounds and many are illiterate. As such, many people from the Hungarian Roma community in Ukraine have inadequate access to the necessary information regarding their rights and legal possibilities. In Hungary, transcarpathian Romas have been denied access to shelters.

8.5 Menedék Association

Skype-meeting, 6 October 2023

Menedék Association (MA) has been promoting the integration of foreigners into Hungarian society for the last 30 years. MA is a service-providing organisation, which promotes the individual empowerment of foreigners in Hungary. MA also engages in advocacy and research related to foreigners in Hungary, and the association engages in the public debate surrounding foreigners in Hungary and their integration into society. Recently, MA has been involved in assisting displaced persons from Ukraine, where they have been working together with IOM and UNHCR.

Hungarian Citizenship

1. Since 2011, the Hungarian government has granted Hungarian citizenship to any foreigner who can prove their Hungarian ancestry. This can be documented through presenting valid documents such as marriage certificates, old military books and/or birth certificates. The applicant further has to demonstrate the ability to speak Hungarian. MA stated that there is no language test, but the applicant has to be able to communicate with Hungarian authorities in Hungarian.
2. Hungarian citizenship granted to any foreigner, including people of Hungarian descent outside Hungary, can be revoked up to 20 years after the issuance, if it is assessed that the citizenship was obtained fraudulently. MA knew of cases where the Hungarian authorities revoked the citizenship, because the holder of the citizenship was unable to demonstrate a sufficient proficiency in Hungarian in communicating with the Hungarian authorities.
3. All revocations of Hungarian citizenship has to be published in the Hungarian Official Gazette, including the name and date of birth of the individual. However, the decisions of the president of Hungary are not categorised, which makes it rather difficult to look for individuals who has gotten their citizenship revoked. According to MA, there is no publicly available information regarding the individuals who are granted Hungarian citizenship.
4. Previously, it was possible for Hungarian descendants to apply for Hungarian citizenship at the Hungarian consulates in Transcarpathia. MA was not aware whether this is still possible or whether the applicants has to travel to Hungary proper to apply. Applicants for Hungarian citizenship has to submit their application for Hungarian identity documents together with the application for Hungarian citizenship. This means that if the applicant is granted Hungarian citizenship they automatically receive their Hungarian identity documents together with a so-called permanent address card (lakcímkártya In Hungarian) showing the person's permanent address in Hungary. If a Hungarian citizen lives abroad and does not have a permanent address in Hungary, it is merely listed on the card that they have an address abroad.
5. Many social and healthcare services in Hungary are tied to being registered with an address in the country. Therefore, Hungarian nationals fleeing the Russian invasion of

Ukraine do not automatically have access to these benefits as they do not have an address in Hungary. Consequently, the Hungarian government passed a law granted Hungarian nationals from Ukraine access to the same benefits as Ukrainian refugees in Hungary holding a temporary residence permit. As such, the Hungarian nationals fleeing the Russian invasion of Ukraine are not granted temporary residence permit in Hungary. However, they are granted at least the same rights as Ukrainian refugees in Hungary holding a temporary residence permit. Hungarian nationals fleeing the Russian invasion of Ukraine have to explain this matter verbally to social and healthcare service providers, as they are not issued any official proof of their rights.

6. According to MA, people fleeing from Transcarpathia to Hungary are granted temporary residence permit if they are Ukrainian nationals, and if they are holding both a Ukrainian and Hungarian citizenship, they are viewed as Hungarian nationals, and thus they are not granted a regular residence permit.
7. MA did not possess any information regarding the number of Roma who entered Hungary from Ukraine on a Hungarian passport. The source further assessed that this number would be difficult to obtain this information as many dual nationals from Transcarpathia use the set of identity documents, which benefits them the most. As such, the same person could show their Hungarian or Ukrainian passport depending on what is more advantageous.

Crossing the border between Ukraine and Hungary

8. According to the Hungarian constitution, Hungarian nationals can move freely across the border. Furthermore, MA has also seen cases where Ukrainian beneficiaries of a temporary protection in Hungary were able to enter Ukraine from Hungary and then re-enter Hungary again without any issues. MA highlighted that Ukraine is a country at war, and that legislation and rules regarding who is allowed to cross the border not always are enforced. This means that the situation at the border may change from day to day depending on whether the Ukrainian border guards allows a person, who is not allowed to exit the country, to cross the border into Hungary.
9. Throughout the duration of the Russian invasion of Ukraine, Hungary has received between 5,000 – 15,000 people from Ukraine on a daily basis. Currently, only around 100 people a day applies for temporary protection in Hungary, which suggests that the cross border commuting in the border region continues as normal.
10. In the early phase of the Russian invasion of Ukraine, MA heard stories about Roma not being let of the train carriers when trying to flee Ukraine. However, recently MA has not received evidence of widespread discrimination against the Roma community when trying to cross the border from Ukraine into Hungary.

Language spoken in Transcarpathia

11. MA stated that it is entirely possible to live in Transcarpathia only speaking Hungarian. Many of the rural communities close to the Hungarian border consist almost exclusively

of Hungarian speakers. In 2017, Ukraine passed an education law, which stipulates that education from secondary school onwards must be conducted in Ukrainian. This means that people who exclusively speaks Hungarian only has access to primary school in Ukraine. Many border guards in Transcarpathia are ethnic Hungarian and thus speaks Hungarian.

The Transcarpathian Roma community

12. Many from Transcarpathian Roma community does not have access to the documents that prove their Hungarian ancestry. As an example, MA stated that many from the Hungarian speaking Roma community in Transcarpathia never formalise their marriage and obtain marriage certificates. Furthermore, large parts of this community does not have the financial means to translate the relevant birth certificates from Ukrainian to Hungarian. Another barrier for this community is the fact that many members of the Roma community in Transcarpathia are illiterate.
13. On the other hand, MA advised that in the initial phase after the Hungarian government adopted the nationality law in 2011, there was an active recruitment campaign where the Hungarian government targeted the Hungarian speaking Roma community in Transcarpathia with information regarding the possibility of obtaining Hungarian citizenship.
14. Hungarian members of this community does not have access to a regular residence permit in Hungary. Either they can achieve Hungarian citizenship by proving their Hungarian ancestry, or they can achieve temporary protection in Hungary as Ukrainian citizens. If they are Ukrainian nationals, they have access just like any other Ukrainian.

ID documents

15. There has been an automatic extension of the residence permit granted to beneficiaries of temporary protection. Therefore, even though most temporary protection cards issued in Hungary states that they expire in March 2023, they are actually valid to March 2024.
16. MA noted that there was a transliteration issue with these TP cards as well as the issue of widespread typos on the TP cards, as these cards were issued in huge numbers in a very short time span. In theory, the name on the Ukrainian ID documents should match the name on the TP cards.
17. On Hungarian passports issued to people in Transcarpathia, the holder of the passport can either choose to have the Ukrainian or the Hungarian version of their name in the passport. As an example of this, MA stated that if a person in Transcarpathia is called Ivan, they could either choose to have Ivan or János listed as their name in the Hungarian passport since János is the Hungarian version of Ivan.